

ผลการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้อง (hearing) เอกสารรับฟังความคิดเห็น เลขที่ อกน. 51/2559
เรื่อง ร่างประกาศการปรับปรุง fact sheet และหนังสือชี้ชวนกองทุนรวมให้อ่านง่าย

และอยู่ในรูปแบบ machine readable

1. การรับฟังความคิดเห็น ผ่านทางเว็บไซต์ เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2559 – 15 ธันวาคม 2559
จัดประชุมซักซ้อมความเข้าใจ เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2559
2. ผู้จัดส่งความคิดเห็น รวม 10 ราย¹ โดยเป็นบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม 9 ราย
LBDO 1 ราย ผู้ลงทุน 1 ราย (โดยมีผู้เข้าชมผ่าน website ของสำนักงาน
จำนวน 47 ราย)
3. ประเด็นสำคัญ

ตามที่สำนักงานมุ่งหวังให้ผู้ลงทุนได้รับข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุนอย่างเพียงพอและเหมาะสมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์การลงทุนภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยเฉพาะหนังสือชี้ชวน ส่วนสรุปข้อมูลสำคัญ (“fact sheet”) จัดเป็นเครื่องมือสำคัญในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะนโยบาย และความเสถียรของกองทุนรวมที่จำเป็นต่อการตัดสินใจลงทุนของผู้ลงทุน อย่างไรก็ตามที่ผ่านมาสักงานพบว่า ผู้ลงทุนทั่วไป ผู้ลงทุนกลุ่ม high net worth และผู้ลงทุนกลุ่มผู้ที่เข้าถึงข้อมูลทาง internet มีพฤติกรรมในการอ่าน fact sheet ที่หลากหลายโดยมีผู้ทั้งที่อ่านอย่างละเอียดและไม่อ่าน และผู้ลงทุนส่วนใหญ่เห็นว่าเนื้อหาของ fact sheet มีข้อความจำนวนมาก ใช้ภาษากฎหมายที่เข้าใจยาก อีกทั้งยังมีตัวอักษรที่มีขนาดเล็ก จึงอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญอันนำไปสู่การลงทุนที่ไม่เหมาะสม (“mis-selling”) ได้ สำนักงานจึงได้เปิดรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักเกณฑ์หนังสือชี้ชวนเสนอขายหน่วยลงทุนของกองทุนรวมระหว่างวันที่ 2 กันยายน 2559 – 3 ตุลาคม 2559 และจัดประชุมซักซ้อมความเข้าใจกับภาคธุรกิจ เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2559 นั้น

¹ ขอขอบคุณผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นตามรายชื่อดังต่อไปนี้

- (1) บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กรุงศรี จำกัด
- (2) บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กสิกรไทย จำกัด
- (3) บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทาลิส จำกัด
- (4) บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทิสโก้ จำกัด
- (5) บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด
- (6) บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ธนชาติ จำกัด
- (7) บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ภัทร จำกัด
- (8) บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน แลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ จำกัด
- (9) บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ยูโอบี (ประเทศไทย) จำกัด
- (10) ธนาคาร กสิกรไทย จำกัด (มหาชน)

สำนักงานได้รับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการปรับปรุงหลักเกณฑ์ดังกล่าว และได้ปรับปรุงหลักการเพื่อนำไปยก่างประกาศตามความเห็นของผู้ประกอบธุรกิจในบางประเด็นให้มีความเหมาะสมมากขึ้น สำนักงานจึงได้เปิดรับฟังความคิดเห็นร่างประกาศหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปรับปรุง fact sheet และหนังสือชี้ชวนกองทุนรวมให้อ่านง่าย และอยู่ในรูปแบบ machine readable ตามเอกสารรับฟังความคิดเห็น เลขที่ อกน. 51/2559 ในระหว่างวันที่ 16 พฤศจิกายน 2559 – 15 ธันวาคม 2559 และจัดประชุมซักซ้อมความเข้าใจเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2559 โดยมีประเด็นสำคัญที่สำนักงานทั้งเห็นด้วยและขอคงหลักการตามที่ hearing ไปตามรายละเอียดด้านล่าง

3.1 ข้อมูลที่เสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมใน fact sheet และสำนักงานเห็นด้วย

(1) อัตราส่วนหมุนเวียนการลงทุนของกองทุนรวม (portfolio turnover ratio : “PTR”)

- ข้อมูล PTR เป็นข้อมูลเชิงลึกที่มีความซับซ้อน คนขายต้องใช้เวลาในการอธิบายผู้ลงทุนให้เข้าใจ ดังนั้นไม่ควรนำเสนอข้อมูล PTR อยู่ในหน้าแรก ๆ ของ fact sheet จึงเสนอให้อยู่ในข้อมูลอื่น ๆ แทน
- กรณีกองทุนรวม buy-and-hold ไม่ต้องแสดงข้อมูลนี้ เนื่องจากเป็นกองทุนรวมที่มีกลยุทธ์แบบ passive strategy และลงทุนในหลักทรัพย์ครั้งเดียวตลอดอายุโครงการ จึงไม่มีประโยชน์ในการเปิดเผยข้อมูลนี้
- กำหนดช่วงระยะเวลาในการคำนวณ PTR ให้ชัดเจน เช่น ย้อนหลัง 1 ปี

(2) ค่าธรรมเนียมกองทุนรวมภาษีมูลค่าเพิ่ม (“VAT”)

การเปลี่ยนแปลงข้อมูลค่าธรรมเนียมในโครงการให้รวม VAT ตามเกณฑ์ของสำนักงาน เสนอให้ไม่ต้องแก้ไขโครงการแต่ขอให้บริหารจัดการสามารถปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ณ โอกาสแรกๆ ที่ทำได้ เพื่อลดภาระบริหารจัดการในการแก้ไขโครงการและส่งจดหมายถึงผู้ถือหน่วยลงทุน ซึ่งจะประหยัดและลดค่าใช้จ่ายของกองทุน

(3) ธุรกรรมที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

ปัจจุบันบริษัทจัดการต้องเปิดเผยธุรกรรมที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในเว็บไซต์ของบริษัทจัดการเป็นรายเดือนอยู่แล้ว ดังนั้น เสนอให้การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวใน fact sheet ให้บริษัทจัดการบอกแหล่งข้อมูลที่ผู้ลงทุนสามารถไปดูข้อมูลที่เป็นปัจจุบันได้ เพราะข้อมูลมีจำนวนมาก จะทำให้ fact sheet มีจำนวนหน้าเยอะและผู้ลงทุนไม่ยอมอ่าน

(4) ความเสี่ยงจากการผิณฑ์ชำระหนี้ของผู้ออกตราสาร

กำหนดให้กรณีกองทุนรวมตราสารหนี้ลงทุนในตราสารหนี้ที่มีอันดับความน่าเชื่อถือใดเกินกว่า 20% ของ NAV ให้เราเงาในช่องนั้นเพื่อให้บริษัทจัดการสามารถกำหนดเงื่อนไขในการจัดทำรายงานได้

(5) ประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับ fact sheet

- เสนอให้สำนักงานจัดซักซ้อมความเข้าใจก่อนประกาศมีผลใช้บังคับเพื่อให้บริษัทจัดการสามารถจัดทำข้อมูลได้เหมาะสมและเป็นไปในแนวทางเดียวกันตรงตามเจตนารมณ์ของสำนักงาน
- เสนอให้สามารถ export ข้อมูลที่เกี่ยวกับ fact sheet ในรูปแบบ machine readable เพื่อให้บริษัทจัดการสามารถนำข้อมูลไปพัฒนา fact sheet แบบ interactive ตามรูปแบบที่สำนักงานกำหนดและลดข้อผิดพลาดด้าน human error
- เสนอให้สามารถ input ข้อมูลที่เป็นตัวเลขตามแบบฟอร์มมาตรฐานที่สำนักงานกำหนดเข้าระบบ OFAM ได้ เช่น ข้อมูลสัดส่วนการลงทุน ผลการดำเนินงาน เป็นต้น เพื่อสะดวกในการปฏิบัติงาน
- เสนอให้มีตัวอย่างการคำนวณ Maximum Drawdown

ทั้งนี้ สำนักงานเห็นด้วยและจะนำความคิดเห็นต่าง ๆ ไปปรับปรุง fact sheet ต่อไป

3.2 ประเด็นที่สำนักงานยังเห็นควรไม่ได้แก้ไขตามที่เสนอและยังคงหลักการตามที่ hearing ไป

(1) ระยะเวลาการใช้บังคับประกาศ

ประเด็นที่เสนอ : ให้ขยายระยะเวลาการใช้บังคับ fact sheet รูปแบบใหม่ เนื่องจากระยะเวลาในการจัดเตรียม fact sheet แบบใหม่สั้นเกินไป (สำหรับกองทุนจัดตั้งใหม่ตั้งแต่ 1 ก.ค. 2560 กรณี updated หนังสือชี้ชวนสำหรับกองทุนรวมขนาดใหญ่ที่มี NAV ≥ 5000 ล้านบาทภายใน 30 ก.ย. 2560 และกองทุนรวมขนาดเล็กที่มี NAV < 5000 ล้านบาทภายใน 31 ธ.ค. 2560) และผู้ประกอบการต้องใช้เวลาในการอบรมและสื่อสารให้พนักงานขายเข้าใจ fact sheet รูปแบบใหม่ จึงเสนอให้ใช้พร้อมกัน ม.ค. 2561

ความเห็นของสำนักงาน : ข้อมูลใน fact sheet รูปแบบใหม่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ลงทุนเพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุน สำนักงานจึงเห็นควรให้กรณีกองทุนรวมที่จัดตั้งใหม่และกรณีกองทุนรวมเก่าที่มีขนาดใหญ่ควรจัดทำ fact sheet ในรูปแบบใหม่ในระยะเวลาที่กำหนดที่ไม่ล่าช้าจนเกินไป นอกจากนี้ fact sheet รูปแบบใหม่ยังคงมีเนื้อหาที่ค่อนข้างเหมือน fact sheet รูปแบบเดิมและจัดทำให้เป็น visualize มากยิ่งขึ้น ซึ่งคาดว่าผู้ประกอบการจะสามารถดำเนินการได้ในระยะเวลาดังกล่าว

(2) จำนวนหน้าของ fact sheet

ประเด็นที่เสนอ : fact sheet ควรมีเนื้อหาที่สั้น กระชับและเข้าใจง่ายเพียง 1-2 หน้ากระดาษเท่านั้น การกำหนดรูปแบบที่ไม่จำกัดจำนวนหน้าจะทำให้ผู้ลงทุนไม่สนใจที่จะอ่าน fact sheet และเป็นต้นทุนของผู้ประกอบการ

ความเห็นของสำนักงาน : แนวคิดของ fact sheet รูปแบบใหม่ เน้นภาษาที่เข้าใจง่าย กระชับ มี format ตามรูปแบบที่สำนักงานกำหนด ดังนั้น แม้ไม่จำกัดจำนวนหน้าแต่ก็จะทำให้จำนวนหน้าของ fact sheet มีขนาดไม่เกิน fact sheet ปัจจุบัน (ไม่เกิน 4 หน้า A4 เมื่อพิมพ์ในรูปแบบ booklet)

(3) สัดส่วนของประเภททรัพย์สินที่ลงทุน

ประเด็นที่เสนอ : สัดส่วนการลงทุนให้คิดจากมูลค่าเงินลงทุนไม่ใช่ NAV เพื่อให้สามารถสร้าง pie chart ได้ เนื่องจากถ้าเทียบต่อ NAV จะทำให้มีสัดส่วนที่ติดลบ ตัวอย่างเช่น กรณีที่กองทุนรวมดัชนีลงทุนในหุ้น 100% ของ NAV และมียอดซื้อหน่วยลงทุนของผู้ลงทุนเข้ามาในวันนี้อีก 10% ของ NAV สัดส่วนการลงทุนในหุ้นของกองทุนจะเท่ากับ 110% และเป็นค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอีก -10% ซึ่งอาจจะทำให้ผู้ลงทุนเข้าใจผิดนี้กว่ากองทุนมีการกู้ยืมเงินมาลงทุนได้

ความเห็นของสำนักงาน : จากการรับฟังความเห็นที่ผ่านมา บริษัทจัดการมีความเห็นร่วมกันให้แสดงสัดส่วนประเภททรัพย์สิน โดยคำนวณต่อ NAV ตามหลักการที่สำนักงานเสนอ

(4) ค่าธรรมเนียม

ประเด็นที่เสนอ : การเปิดเผยข้อมูลย้อนหลัง 3 ปีไม่มีประโยชน์ต่อผู้ลงทุน เพราะค่าธรรมเนียมไม่ได้เปลี่ยนแปลงบ่อยและผลการดำเนินงานได้สะท้อนค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากกองทุนรวมไปแล้ว

ความเห็นของสำนักงาน : จากการสำรวจผู้ลงทุนที่อ่าน fact sheet ซึ่งถือพบว่าผู้ลงทุนต้องการทราบข้อมูลแนวโน้มการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมที่ผ่านมาของกองทุนรวมเพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุนได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น สำนักงานคิดว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ที่ควรเปิดเผยให้ผู้ลงทุนทราบ

(5) ผลขาดทุนสูงสุดที่เกิดขึ้นจริง 5 ปี (“Maximum Drawdown”)

ประเด็นที่เสนอ : เป็นข้อมูลเชิงเทคนิคที่เข้าใจยาก

ความเห็นของสำนักงาน : จากการสำรวจผู้ลงทุนที่อ่าน fact sheet ซึ่งถือพบว่าผู้ลงทุนต้องการทราบข้อมูลผลขาดทุนสะสมสูงสุดของกองทุนรวมที่ผ่านมาเพื่อประกอบการตัดสินใจก่อนลงทุน ซึ่งสำนักงานเห็นว่าข้อมูลนี้มีประโยชน์หากผู้ลงทุนไม่สามารถทนรับผลขาดทุนนี้ได้กองทุนรวมนี้อาจจะไม่ใช่วางเลือกที่เหมาะสมกับผู้ลงทุน